

Research Note

ส่งออกสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร Q4/2565 หดตัวเป็นครั้งแรกในรอบ 2 ปี

คาดว่าจะส่งออกในปี 2566 ยังคงขยายตัวได้ แต่เผชิญความเสี่ยงจากเศรษฐกิจโลกชะลอตัว

February 3, 2023

นักวิเคราะห์

สุคนธ์ทิพย์ ชัยสายยนต์

0-2208-3585

sukonthip.chaisayant@krungthai.com

กฤษณนค์ จินดาวงศ์

0-2208-3595

krischanon.chindavong@krungthai.com

ปราโมทย์ วัฒนานุสาร

0-2208-3591

pramote.wattananusarn@krungthai.com

อังคณา สิกธิการ

0-2208-3595

angkana.sittikarn@krungthai.com

Visit Us!

Key Highlights:

- มูลค่าส่งออกสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรไทยในไตรมาส 4 อยู่ที่ 10,934 ล้านเหรียญสหรัฐฯ (ราว 402,788 ล้านบาท) ซึ่งหดตัวเป็นครั้งแรกในรอบ 2 ปีที่ 5.7%YoY โดยสินค้าส่งออกที่หดตัวแรง ได้แก่ ยางพารา ส่วนสินค้าที่ยังขยายตัวได้ ได้แก่ มันสำปะหลัง ไข่ ผลไม้สดแช่เย็นแช่แข็ง
- การส่งออกได้รับผลกระทบจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าหลัก โดยเฉพาะจีนและสหรัฐฯ ซึ่งส่งผลกระทบต่อกำลังซื้อของผู้บริโภค ส่งผลให้การส่งออกสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรในไตรมาส 4 หดตัว
- Krungthai COMPASS มองว่า ในปี 2566 การส่งออกสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรไทยจะยังสามารถขยายตัวได้ แต่มีปัจจัยที่ต้องติดตามอย่างใกล้ชิด ได้แก่ ความเสี่ยงจากภาวะเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัว ต้นทุนดอกเบี้ยและต้นทุนค่าจ้างแรงงานที่ปรับตัวเพิ่มขึ้น รวมถึงยังมีความท้าทายด้านมาตรการสิ่งแวดล้อมที่เข้มงวดของประเทศคู่ค้า ที่จะกดดันอัตรากำไรของผู้ประกอบการ

Krungthai
COMPASS

This report is not intended to provide the basis for any evaluation of the financial instruments discussed herein. The information was obtained from various sources; we do not guarantee its accuracy or completeness. In particular, information provided herein should be regarded as indicative, preliminary and for illustrative purposes only. There is no representation that any transaction can execute at such terms or price.

Information provided in this report is not intended to constitute legal, tax or accounting advice in relation to entering into any transaction and does not have regard to the particular needs of any specific person who may receive this report. Clients should consult their own financial advisors regarding the appropriateness of investing in any investment strategies discussed or recommended in this report and should understand that statements regarding future prospects may not be realized. While all information this presentation has been produced or compiled from sources believed to be reliable, the Bank makes no representation as to its accuracy or completeness.

การส่งออกสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร ในไตรมาส 4 ปี 2565 หดตัวเป็นครั้งแรกในรอบ 2 ปี

ภาพรวมการส่งออกสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรในไตรมาส 4 ปี 2565 หดตัวที่ 5.7%YoY เทียบกับไตรมาสก่อนที่ขยายตัว 7.1%YoY การส่งออกหดตัวในทุกตลาดสำคัญ โดยตลาดจีนซึ่งเป็นตลาดใหญ่สุดคิดเป็น 29% ของมูลค่าส่งออกสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรทั้งหมดหดตัว 5.7%YoY เนื่องจากมาตรการ Zero-COVID ของจีนที่เข้มงวด ส่งผลให้กำลังซื้อและการบริโภคในจีนชะลอตัวลง เช่นเดียวกับตลาดสหรัฐฯ ซึ่งคิดเป็น 11% ของมูลค่าส่งออกสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรทั้งหมดหดตัวถึง 19.3%YoY เนื่องจากความกังวลในเศรษฐกิจสหรัฐฯ ที่จะชะลอตัว

โดยหมวดสินค้าเกษตรหดตัวติดต่อกัน 2 ไตรมาส (ไตรมาสที่ 3 และ 4 ของปี 2565) โดยไตรมาสที่ 4 หดตัว 7.0%YoY ทั้งนี้ กลุ่มสินค้าสำคัญที่หดตัวแรง ได้แก่ ยางพารา หดตัวถึง 36.9%YoY ขณะที่กลุ่มสินค้าที่ขยายตัวได้ ได้แก่ มันสำปะหลัง ไก่ และผลไม้สดแช่เย็นแช่แข็ง

ด้านหมวดสินค้าอุตสาหกรรมเกษตรมีการหดตัวเป็นครั้งแรกตั้งแต่ไตรมาส 1 ปี 2564 อยู่ที่ 4.0%YoY ทั้งนี้ กลุ่มสินค้าสำคัญที่หดตัว ได้แก่ น้ำตาลทราย สิ่งปฐุระอาหาร อาหารสัตว์เลี้ยง ขณะที่กลุ่มสินค้าที่ขยายตัวได้ ได้แก่ อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป แต่ก็เป็อัตราการขยายตัวที่ชะลอลงชัดเจนเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อน

ตารางที่ 1

สถานการณ์ส่งออกสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรและตลาดส่งออกที่สำคัญของไทย

การส่งออกข้าว ยางพารา และอาหารสัตว์เลี้ยงพลิกหดตัวจากไตรมาสก่อน ขณะที่การส่งออกมันสำปะหลัง ไก่ และผลไม้สดแช่เย็นแช่แข็งยังขยายตัวได้

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์

หมายเหตุ: 1) เป็นอัตราการเติบโตของมูลค่าการส่งออกไทยในรูปเงินดอลลาร์สหรัฐฯ

2) แถบสีขึ้นอยู่กับการเติบโตของการส่งออก โดยแบ่งเป็น 6 ช่วง (มากกว่า 20% เขียวเข้ม/10%-20% เขียว/0%-10% เขียวอ่อน/(-10%) - (-20%) เหลือง/(-20%) - (-10%) แดง/มากกว่า -20% แดงเข้ม)

		Export (%YoY)																		
	2564 %Share	2563	2564	2565	Q1-65	Q2-65	Q3-65	Q4-65	Jan-65	Feb-65	Mar-65	Apr-65	May-65	Jun-65	Jul-65	Aug-65	Sep-65	Oct-65	Nov-65	Dec-65
มูลค่าส่งออกสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรทั้งหมด	100%	-3.5%	15.7%	8.8%	13.3%	20.4%	7.1%	-5.7%	11.0%	13.9%	14.1%	10.8%	25.8%	24.5%	14.6%	4.6%	1.8%	-3.4%	-2.0%	-11.2%
สินค้าเกษตรกรรม	56%	-3.1%	23.5%	2.2%	1.9%	15.4%	-3.0%	-7.0%	3.2%	-1.8%	3.3%	3.0%	21.5%	21.7%	-0.3%	-10.3%	2.7%	-4.3%	-4.5%	-11.5%
ข้าว	14%	-11.3%	-8.9%	14.7%	19.3%	46.6%	12.4%	-2.2%	-13.3%	17.7%	53.8%	44.0%	24.7%	68.2%	21.5%	15.3%	2.7%	2.8%	-4.7%	-4.1%
ยางพารา	11%	-14.9%	58.6%	-7.7%	6.2%	3.0%	0.2%	-36.9%	25.8%	5.0%	-6.0%	-8.6%	3.9%	16.1%	12.0%	-2.8%	-7.7%	-28.5%	-34.2%	-47.7%
ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง	8%	2.6%	46.7%	11.2%	6.9%	43.2%	-4.7%	1.4%	16.0%	-0.6%	6.3%	49.4%	81.4%	2.5%	-10.1%	1.5%	-5.5%	26.3%	0.8%	-12.4%
ไก่	6%	-1.4%	-2.4%	24.7%	8.7%	7.9%	7.5%	18.7%	11.6%	19.6%	-1.9%	-1.0%	4.3%	20.1%	35.5%	125.4%	82.8%	38.0%	20.9%	-0.1%
ผลไม้สดแช่เย็นแช่แข็งและแห้ง	11%	12.1%	48.9%	-7.1%	-21.3%	18.3%	-40.1%	3.1%	-12.6%	-47.9%	-0.3%	-12.4%	27.6%	39.4%	-19.7%	-63.8%	-29.7%	-23.0%	7.5%	21.6%
อุตสาหกรรมเกษตร	44%	-4.0%	6.7%	17.8%	28.0%	28.0%	21.2%	-4.0%	21.3%	34.8%	27.3%	22.8%	32.7%	28.3%	38.1%	27.6%	0.8%	-2.3%	1.0%	-10.7%
อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป	9%	3.4%	-10.6%	10.1%	5.3%	18.5%	18.2%	0.1%	-3.4%	18.4%	2.0%	8.9%	32.5%	15.3%	16.4%	18.5%	19.8%	0.9%	-2.1%	1.5%
น้ำตาลทราย	7%	-42.5%	-14.4%	98.9%	171.5%	113.7%	146.9%	-5.5%	159.2%	158.0%	196.8%	87.9%	171.2%	92.7%	258.8%	173.5%	16.3%	-6.8%	43.4%	-45.4%
อาหารสัตว์เลี้ยง	4%	18.4%	23.2%	15.3%	25.5%	21.0%	21.3%	-4.3%	26.2%	37.9%	15.5%	24.7%	25.5%	13.6%	25.4%	25.5%	13.3%	4.8%	-5.8%	-10.9%
สิ่งปฐุระอาหาร	2%	8.0%	11.6%	-3.1%	13.4%	-1.7%	-3.8%	-18.2%	11.1%	20.1%	9.7%	2.1%	-2.4%	-4.4%	-5.4%	2.1%	-7.5%	-19.3%	-15.0%	-20.4%
สินค้าอุตสาหกรรม	100%	-5.6%	16.0%	4.4%	14.9%	6.3%	6.2%	-8.4%	6.5%	15.8%	20.6%	8.3%	4.2%	6.7%	0.1%	9.2%	9.4%	-3.5%	-5.1%	-15.7%
ถุงมือยาง	3%	94.9%	33.1%	-50.6%	-58.4%	-50.8%	-46.7%	-39.1%	-53.2%	-60.1%	-60.9%	-53.6%	-45.0%	-53.0%	-49.8%	-46.7%	-43.0%	-38.4%	-37.9%	-41.1%
ตลาดส่งออกสำคัญของไทย																				
อาเซียน	24%	-6.0%	2.4%	11.3%	18.1%	13.6%	22.1%	-8.1%	10.2%	21.9%	21.8%	7.5%	17.6%	15.4%	31.7%	34.4%	1.1%	-6.7%	-0.2%	-17.0%
จีน	29%	9.2%	52.2%	-1.4%	0.4%	20.0%	-22.6%	-5.7%	17.4%	-6.3%	-6.1%	-0.9%	34.7%	25.1%	-14.0%	-35.9%	-14.6%	-5.6%	-2.6%	-8.4%
สหรัฐอเมริกา	11%	10.4%	3.1%	5.8%	17.6%	23.9%	5.4%	-19.3%	8.7%	28.2%	15.6%	28.2%	31.5%	14.2%	8.5%	7.7%	0.1%	-16.9%	-16.6%	-24.0%
ญี่ปุ่น	12%	-6.6%	4.4%	5.2%	1.7%	2.8%	18.1%	-0.8%	3.1%	7.1%	-3.9%	-5.3%	-0.7%	14.5%	3.8%	30.3%	22.5%	5.1%	5.9%	-12.8%
สหภาพยุโรป	8%	-12.3%	14.1%	16.9%	21.9%	19.6%	28.7%	-0.5%	31.1%	27.9%	11.5%	15.2%	27.8%	16.5%	28.9%	34.8%	22.5%	-4.7%	-1.5%	5.0%
แอฟริกา	4%	-25.7%	-5.8%	3.2%	3.9%	31.0%	17.8%	-24.0%	-11.2%	3.2%	20.6%	45.3%	23.9%	26.3%	21.7%	-1.2%	35.7%	-19.1%	-30.9%	-21.8%

สถานการณ์การส่งออกสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรใน กลุ่มสินค้าสำคัญ

การส่งออกข้าวไตรมาส 4 พลิกกลับมาหดตัวเล็กน้อย

มูลค่าการส่งออกข้าวไตรมาสที่ 4 ปี 2565 หดตัวที่ 2.2%YoY โดยเฉพาะข้าวหอมมะลิที่มีมูลค่าการส่งออกหดตัว 13.8%YoY จากปริมาณการส่งออกที่หดตัวถึง 24.5%YoY เนื่องจากคู่ค้ามีการเร่งนำเข้าไปตั้งแต่ช่วงครึ่งปีแรกของปี 2565 จากความกังวลในสถานการณ์ความขัดแย้งของรัสเซียและยูเครน แต่โดยรวมทั้งปีมูลค่าและปริมาณการส่งออกข้าวหอมมะลียังขยายตัว 7.8%YoY และ 8.7%YoY ตามลำดับ ส่วนมูลค่าการส่งออกข้าวขาวในไตรมาส 4 ยังคงขยายตัว 6.2%YoY จากปัจจัยด้านปริมาณที่ขยายตัว 6.3%YoY เนื่องจากราคาส่งออกข้าวขาวที่ยังอยู่ในระดับที่สามารถแข่งขันกับประเทศคู่แข่งอย่างเวียดนามและอินเดียได้มากขึ้น อีกทั้งมีการนำเข้าเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะประเทศกลุ่มตะวันออกกลางและจีน จากความกังวลด้านความมั่นคงทางอาหาร หลังจากในช่วงที่ผ่านมาเกิดภัยธรรมชาติขึ้นในหลายประเทศและส่งผลกระทบต่อผลผลิตทางการเกษตร นอกจากนี้ ยังมีปัจจัยบวกจากการฟื้นความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับซาอุดีอาระเบีย ทำให้ไทยสามารถขยายตลาดสู่ตลาดตะวันออกกลางได้มากขึ้น โดยเฉพาะตลาดอิรัก

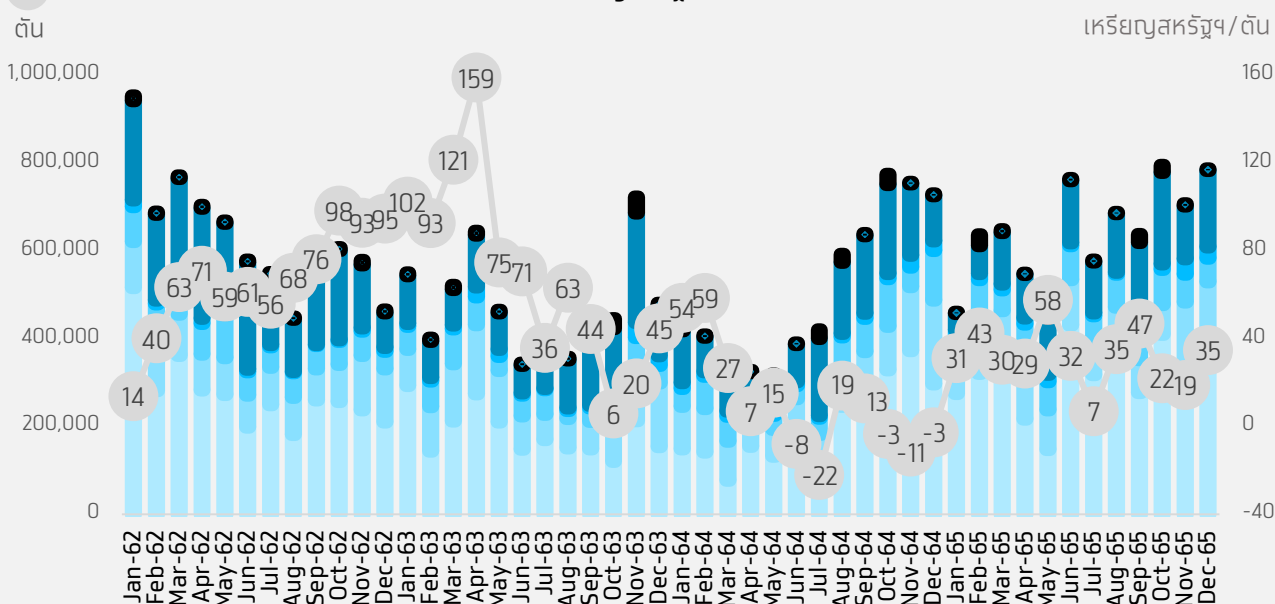
รูปที่ 1

ปริมาณการส่งออกข้าวไทยและส่วนต่างราคาข้าวไทยและเวียดนาม

ในช่วงไตรมาส 4 ส่วนต่างราคาข้าวขาวไทยและเวียดนามเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ 25 เหรียญสหรัฐต่อดัน ซึ่งถือเป็นระดับที่เหมาะสมทำให้ไทยสามารถแข่งขันและตลาดยังคงตอบรับราคาส่งออกข้าวของไทย สะท้อนจากปริมาณส่งออกข้าวที่เพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์

ปริมาณการส่งออก ● ข้าวขาว ● ข้าวหอมมะลิ ● ปลายข้าว ● ข้าวเหนียว ● ข้าวนี้ ● ข้าวกล้อง
● ส่วนต่างราคาข้าวขาว 5% ของไทยและเวียดนาม (เหรียญสหรัฐ/ตัน)

ข้อมูลส่วนต่างราคาข้าวไทยและเวียดนามสามารถดูเพิ่มเติมได้ที่ Krungthai COMPASS DATA Center

CLICK

มูลค่าส่งออกยางพาราไตรมาส 4 หดตัวแรง

มูลค่าส่งออกยางแผ่นและยางแท่งไตรมาสที่ 4 ปี 2565 หดตัว 35.2%YoY ซึ่งเป็นผลจากราคาส่งออกที่ลดลง 14.2%YoY ตามทิศทางราคาน้ำมันตลาดโลก จากความกังวลในเศรษฐกิจโลกที่มีแนวโน้มชะลอตัว รวมถึงปริมาณส่งออกที่ลดลง 24.4% เพราะปริมาณส่งออกไปตลาดจีนซึ่งเป็นตลาดหลักคิดเป็น 26.6% ของการส่งออกยางแผ่นยางแท่งทั้งหมดของไทย ลดลงถึง 44.6%YoY เนื่องจากได้รับผลกระทบจากมาตรการควบคุมการแพร่ระบาด COVID-19 ในจีน ส่วนมูลค่าส่งออกน้ำยางข้นหดตัว 39.3%YoY จากราคาส่งออกที่ลดลง 16.1% ตามราคาน้ำมันตลาดโลก ส่วนปริมาณส่งออกหดตัว 27.6%YoY เนื่องจากตลาดมาเลเซีย ซึ่งเป็นตลาดส่งออกหลักอันดับ 1 และเป็นประเทศผู้ผลิตและส่งออกถุงมือยางรายใหญ่ของโลกมีปริมาณส่งออกลดลง 40.9%YoY จากความต้องการใช้น้ำยางข้นเพื่อเป็นวัตถุดิบในการผลิตถุงมือยางเพื่อส่งออกที่ลดลง หลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ในหลายประเทศคลี่คลาย

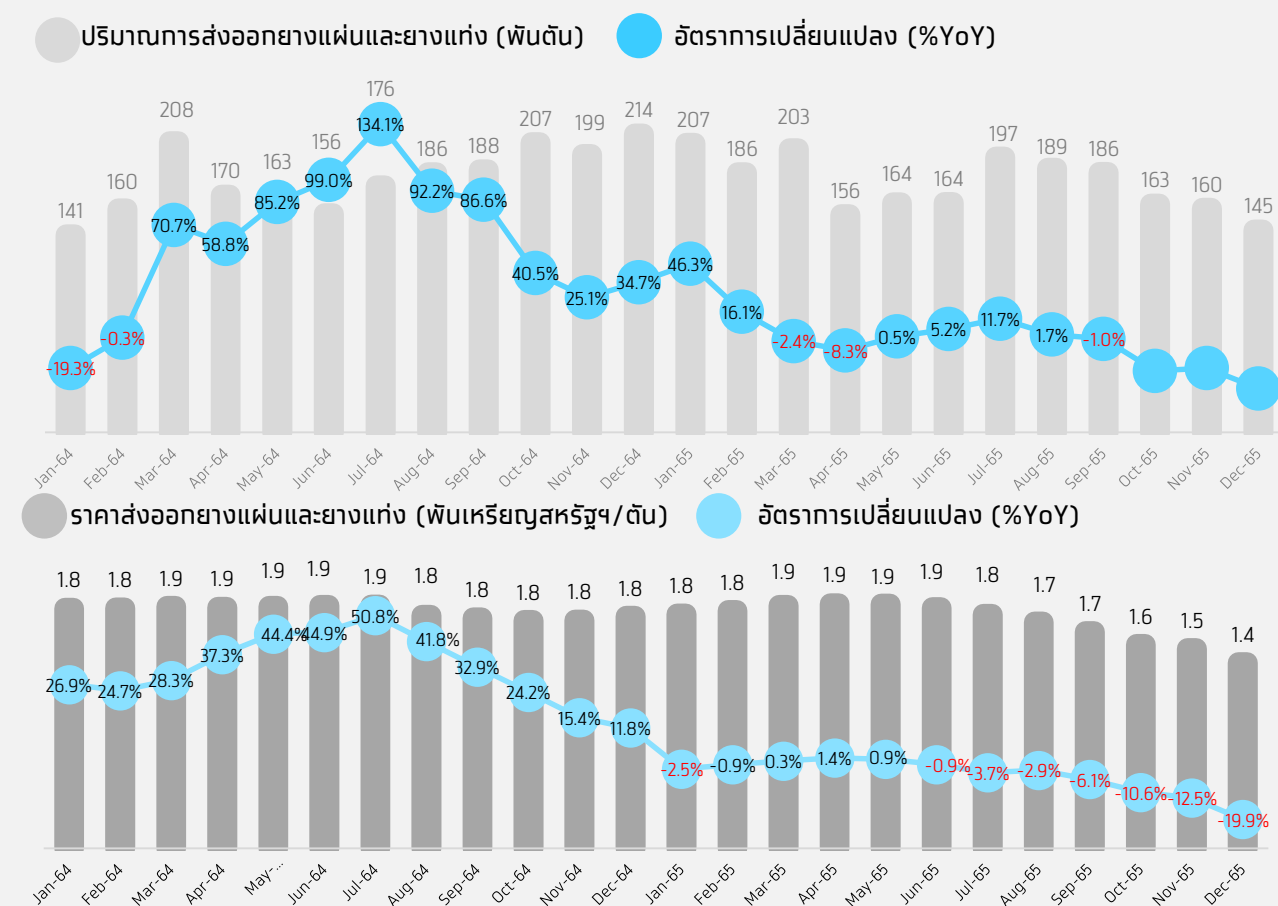
รูปที่ 2

อัตราการขยายตัวของปริมาณส่งออกและราคาส่งออกยางแผ่น และยางแท่ง รายเดือน

ในช่วงไตรมาส 4 ราคาส่งออกยางแผ่น และยางแท่งหดตัวเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ตามทิศทางราคาน้ำมันตลาดโลก ขณะที่ปริมาณการส่งออกยางแผ่นและยางแท่งลดลงเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์

หมายเหตุ: ใช้ราคาส่งออกจากกระทรวงพาณิชย์

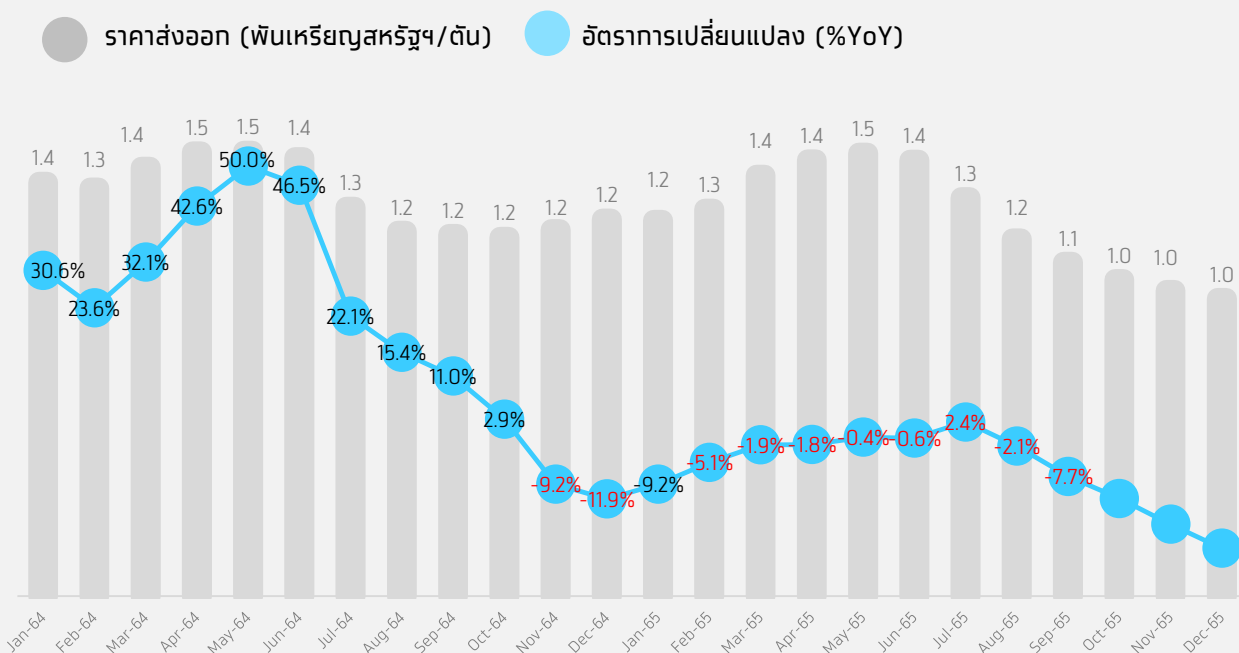
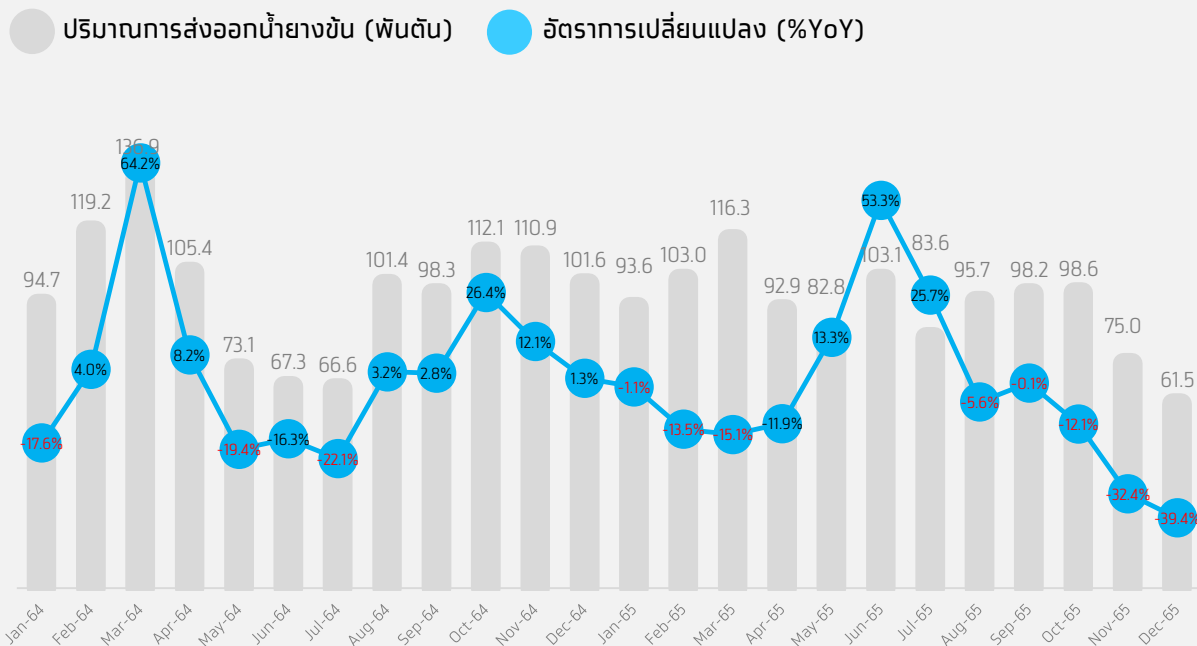

รูปที่ 3

อัตราการขยายตัวของปริมาณส่งออกและราคาส่งออกน้ำมันดิบ รายเดือน

ในช่วงไตรมาส 4 ปริมาณส่งออกน้ำมันดิบหดตัวเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน เช่นเดียวกับราคาน้ำมันดิบ หดตัวเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ตามทิศทางราคาน้ำมันตลาดโลก

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์ หมายถึง: ใช้ราคาส่งออกจากกระทรวงพาณิชย์

มูลค่าส่งออกมันสำปะหลังไตรมาส 4 พลิกกลับมาขยายตัวได้

มูลค่าส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังทั้งหมดในไตรมาสที่ 4 ของปี 2565 อยู่ที่ 997 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ขยายตัว 1.4%YoY จากที่หดตัว 4.7%YoY ในไตรมาศก่อนหน้า โดยมูลค่าส่งออกมันเส้นและมันอัดเม็ด อยู่ที่ 294 ล้านเหรียญสหรัฐฯ (ราว 10,691 ล้านบาท) หดตัว 2.2%YoY ส่วนมูลค่าส่งออกแป้งมันสำปะหลังอยู่ที่ 678 ล้านเหรียญสหรัฐฯ (ราว 25,019 ล้านบาท) ขยายตัว 1.5%YoY แต่เมื่อพิจารณาในแง่ปริมาณส่งออกทั้งมันเส้นและมันอัดเม็ด รวมทั้งแป้งมันสำปะหลังหดตัว 5.7%YoY และ 2.4%YoY ตามลำดับ เป็นผลจากฐานที่สูงในช่วงไตรมาส 4 ของปีก่อน อีกทั้งจีนเร่งนำเข้าตั้งแต่ในช่วงไตรมาส 2 ของปี 2565 เนื่องจากความกังวลเกี่ยวกับสงครามรัสเซีย-ยูเครน แต่ภาพรวมมูลค่าส่งออกในปี 2565 ทั้งมันเส้นและมันอัดเม็ด รวมทั้งแป้งมันสำปะหลังยังขยายตัวได้ต่อเนื่องจากปี 2564 โดยมันเส้นและมันอัดเม็ดขยายตัว 14.7%YoY ส่วนแป้งมันสำปะหลังขยายตัว 9.4%

คาดว่าในปี 2566-2567 ปริมาณส่งออกมันเส้นและมันอัดเม็ดของไทยจะยังขยายตัวได้เนื่องจากสต็อกข้าวโพดของจีน ซึ่งเป็นสินค้าที่สามารถใช้ทดแทนมันเส้นและมันอัดเม็ดในการผลิตอาหารสัตว์และแอลกอฮอล์ยังมีทิศทางลดลง โดยคาดว่าในปี 2566-2567 สต็อกข้าวโพดจีนจะอยู่ที่ 206 ล้านตัน และ 201 ล้านตัน ตามลำดับ ซึ่งเป็นระดับที่ต่ำกว่าหรือใกล้เคียงค่าเฉลี่ยสต็อกข้าวโพดจีน 7 ปีย้อนหลังซึ่งอยู่ที่ 207 ล้านตัน ทำให้ในปี 2566-2567 ค่าเฉลี่ยส่วนต่างราคาข้าวโพดในจีนเทียบกับราคาส่งออกมันเส้นจะยังอยู่ในระดับสูงที่ 140-200 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน ใกล้เคียงกับปี 2565 ซึ่งเป็นปีที่ปริมาณส่งออกอยู่ในระดับที่ดี

รูปที่ 4

ปริมาณสต็อกข้าวโพดจีนและการส่งออกมันเส้นและมันอัดเม็ดของไทย

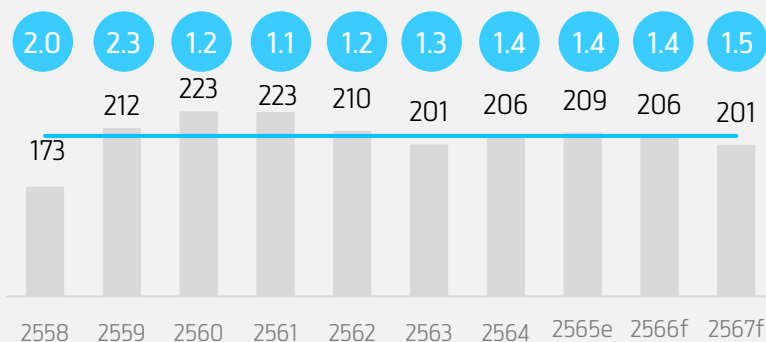
สต็อกข้าวโพดของจีนลดลงต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2562 ทำให้จีนนำเข้ามันเส้นและมันอัดเม็ดของไทยเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามในช่วงไตรมาส 4 ปี 2565 ปริมาณส่งออกมันเส้นและมันอัดเม็ดของไทยหดตัวเป็นผลจากฐานที่สูงในช่วงไตรมาส 4 ของปีก่อน อีกทั้งจีนเร่งนำเข้าตั้งแต่ในช่วงไตรมาส 2 ของปี 2565

ที่มา: USDA

หมายเหตุ: ข้อมูลเดือน ก.ย. 2565

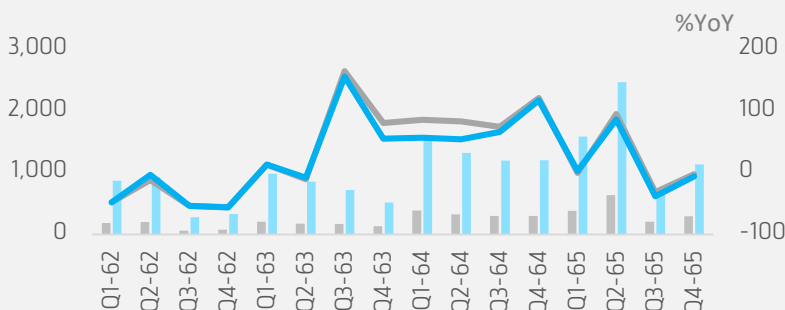
ปริมาณสต็อกข้าวโพดจีน

- Ending Stocks (ล้านตัน)
- ค่าเฉลี่ยย้อนหลัง 7 ปี (207 ล้านตัน)
- อัตราส่วนความต้องการใช้ต่อสต็อก

การส่งออกมันเส้นและอัดเม็ด

- มูลค่าส่งออก
- ล้านเหรียญสหรัฐฯ
- %YoY
- ปริมาณส่งออก
- พันตัน
- %YoY

การส่งออกผลไม้สดแช่เย็นแช่แข็งและแห้งในไตรมาส 4 พลิกกลับมาขยายตัว หลังการยกเลิกมาตรการ Zero-COVID

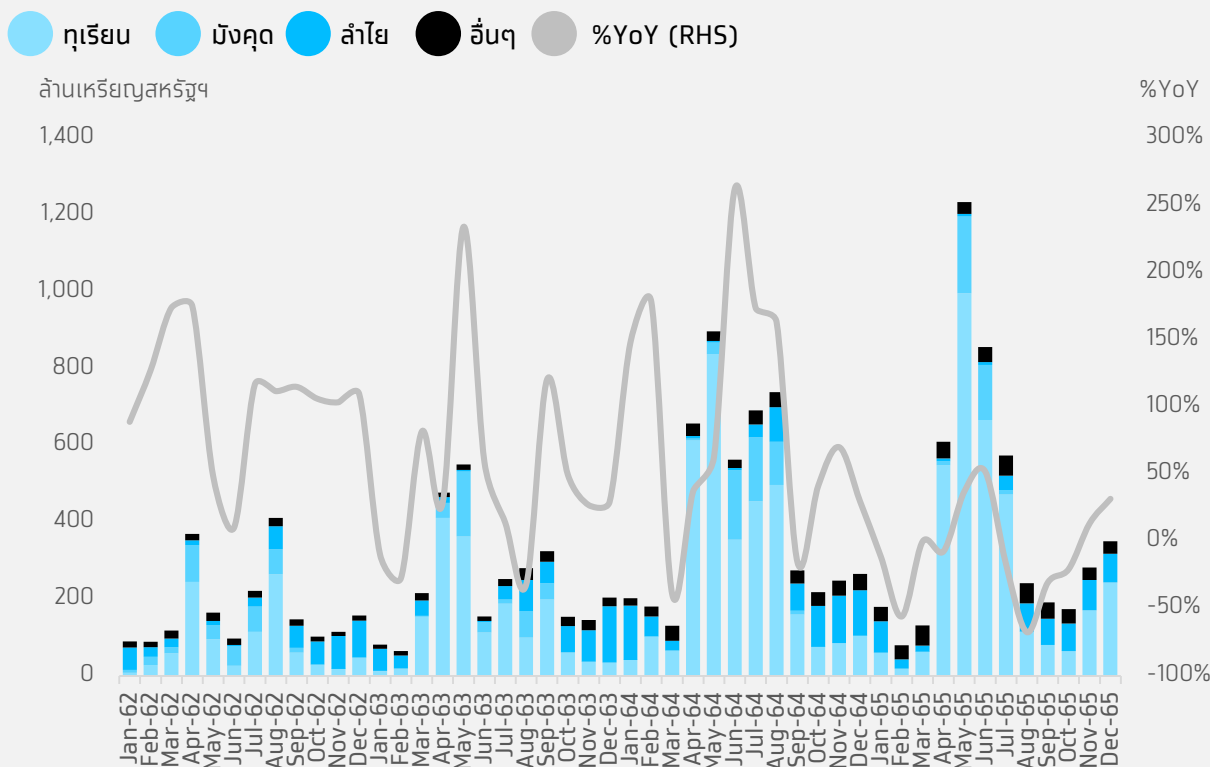
มูลค่าการส่งออกผลไม้สดแช่เย็นแช่แข็งและแห้งในไตรมาส 4 ของปี 2565 พลิกกลับมาขยายตัวที่ 3.1%YoY จากที่หดตัวถึง 40.1%YOY ในไตรมาสก่อนหน้า นำโดยการส่งออกไปจีนซึ่งเป็นตลาดหลักที่ขยายตัว 10.2%YoY¹ จากความต้องการนำเข้าผลไม้ในจีนเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะทุเรียน ภายหลังทางการจีนยกเลิกมาตรการตรวจสอบสินค้าและป้องกันเชื้อ COVID-19 ตามด่านนำเข้าสินค้าต่างๆ ทำให้ระยะเวลาในการขนส่งทั้งทางบกและทางน้ำกลับเข้าสู่ภาวะปกติ อย่างไรก็ดี ในระยะข้างหน้าการส่งออกผลไม้สดแช่เย็นแช่แข็งและแห้งของไทยไปจีนยังเผชิญกับความไม่แน่นอนหลังทางการจีนยกเลิกมาตรการ Zero-COVID ซึ่งอาจส่งผลให้การระบาดของ COVID-19 ในจีนรุนแรงมากขึ้น จนนำไปสู่การเพิ่มความเข้มงวดในการตรวจสอบสินค้าและจำกัดจำนวนรถขนส่งนำเข้าอีกครั้ง ทำให้ผู้ประกอบการยังคงต้องให้ความสำคัญกับความสะอาดปลอดภัยและคุณภาพของสินค้าเพื่อให้ได้ตามมาตรฐานที่ประเทศคู่ค้ากำหนด

รูปที่ 5

สัดส่วนการส่งออกผลไม้สดแช่เย็นแช่แข็งและแห้งของไทยไปตลาดจีน

ในช่วงไตรมาส 4 ปี 2565 การส่งออกผลไม้สดแช่เย็นแช่แข็งและแห้งของไทยไปตลาดจีนพลิกกลับมาขยายตัวเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ส่วนหนึ่งจากการยกเลิกมาตรการ Zero-COVID ของจีน

ที่มา : กระทรวงพาณิชย์

¹ สัดส่วนมูลค่าส่งออกผลไม้สดแช่เย็นแช่แข็งและแห้งของไทยเฉลี่ย 3 ปี (2562-2564) : จีน 70.6% ของมูลค่าส่งออกทั้งหมด

การส่งออกไก่สดแช่เย็นแช่แข็งและแปรรูปไตรมาส 4 ขยายตัว ต่อเนื่องจากความต้องการในตลาดส่งออกหลักที่เพิ่มขึ้น

ภาพรวมมูลค่าการส่งออกไก่สดแช่เย็นแช่แข็งและแปรรูปในไตรมาส 4 ของปี 2565 ขยายตัว 18.7%YoY โดยเฉพาะไก่แปรรูปขยายตัว 13.0%YoY² จากตลาดส่งออกหลักอย่างญี่ปุ่นและสหภาพยุโรปที่เพิ่มขึ้น 2.0%YoY และ 38.0%YoY ตามลำดับ เนื่องจากการส่งออกไปยังสหภาพยุโรปมีทิศทางฟื้นตัวจากการทยอยเปิดประเทศ ประกอบกับได้อานิสงส์จากสงครามระหว่างรัสเซีย-ยูเครน ส่งผลกระทบต่อการผลิตและส่งออกไก่จากยูเครนเข้าสู่ตลาดสหภาพยุโรป เช่นเดียวกับการส่งออกไก่แปรรูปของไทยไปญี่ปุ่นที่มีทิศทางฟื้นตัวขึ้น ประกอบกับการระบาดของไข้หวัดนกในญี่ปุ่นจะช่วยหนุนการนำเข้าไก่เนื้อของไทยเพิ่มขึ้น

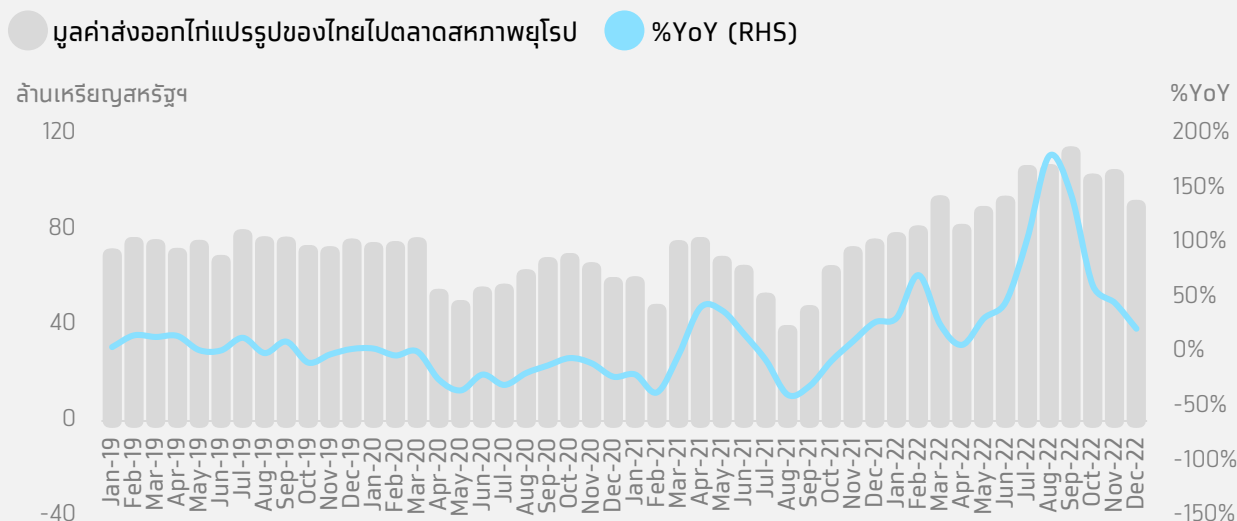
ส่วนการส่งออกไก่สดแช่เย็นแช่แข็งขยายตัว 33.0%YoY จากตลาดส่งออกไปจีนที่โต 27.4%YoY โดยได้รับอานิสงส์จากการระบาดของโรคไข้หวัดนกในจีน อีกทั้งยังได้รับผลดีจากการระบาดของโรคโคหิวาต์แอฟริกาในสุกร (ASF) ในจีนและเวียดนาม ทำให้มีการนำเข้าไก่เนื้อเพื่อทดแทนสุกรมากขึ้น ประกอบกับความต้องการนำเข้าไก่ของจีนจะค่อยๆ ฟื้นตัว จากการผ่อนคลายความเข้มงวดของมาตรการ ทำให้ธุรกิจร้านอาหารกลับมาเปิดได้ตามปกติ

รูปที่ 6

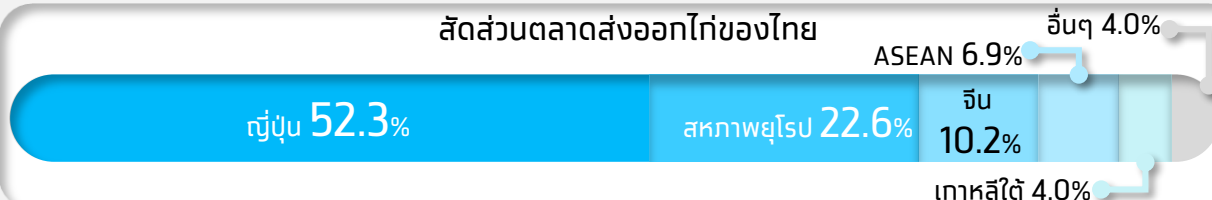
สัดส่วนตลาดส่งออกไก่ของไทยและมูลค่าการส่งออกไก่แปรรูปของไทยไปตลาดสหภาพยุโรป

ไทยมีสัดส่วนการส่งออกไก่ไปยังตลาดสหภาพยุโรป 22.6% ขณะที่การส่งออกไก่แปรรูปของไทยไปตลาดสหภาพยุโรปมีทิศทางฟื้นตัวขึ้น

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์

สัดส่วนตลาดส่งออกไก่ของไทย

² สัดส่วนมูลค่าการส่งออกไก่สดแช่เย็นแช่แข็งและไก่แปรรูป เฉลี่ย 3 ปี (2562-2564) มีสัดส่วน 26.3% และ 73.7% ของมูลค่าส่งออกไก่ทั้งหมดของไทย ตามลำดับ

ทิศทางการส่งออกสินค้าเกษตรสำคัญในปี 2566-2567

Krungthai COMPASS ประเมินว่า ในปี 2566-2567 ทิศทางการส่งออกสินค้าเกษตรจะยังขยายตัวได้ในอัตราที่ชะลอลง โดยปัจจัยท้าทายที่ต้องจับตาอย่างใกล้ชิด ได้แก่ ความเสี่ยงจากภาวะเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัว และต้นทุนดำเนินงานที่ยังอยู่ในระดับสูง

ข้าว

- ในปี 2566-2567 ตลาดส่งออกข้าวยังคงฟื้นตัว โดยคาดว่าปริมาณการส่งออกจะอยู่ที่ 7.7 และ 8.0 ล้านตัน ตามลำดับหรือเพิ่มขึ้น 0.3%YoY และ 4.1%YoY ตามลำดับ แต่ยังอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเฉลี่ยในอดีต หากเทียบกับในช่วงปี 2557-2561 ที่เคยส่งออกได้เฉลี่ยปีละ 9-10 ล้านตัน เนื่องจากยังคงต้องแข่งขันรุนแรงกับประเทศคู่แข่งอย่างเวียดนามและอินเดีย อีกทั้งคาดว่าผลผลิตข้าวของประเทศผู้ส่งออกสำคัญอย่าง ไทย เวียดนาม และอินเดีย มีปริมาณเพิ่มขึ้นจากสภาพอากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเพาะปลูก ยิ่งทำให้การแข่งขันส่งออกข้าวในตลาดโลกรุนแรงขึ้น นอกจากนี้ ความต้องการสายพันธุ์ข้าวไทยเริ่มมีแนวโน้มลดลงจากการดีตลาดของข้าวพันธุ์พื้นนุ่มจากเวียดนามที่มีราคาถูกและรสชาติดี จึงเป็นที่ต้องการของตลาดมากขึ้น ทำให้ผู้ซื้อสามารถต่อรองและกดราคาข้าวไทยลงได้อีก ปัจจัยเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อ Margin ของผู้ส่งออก

พาสต้า

- ปี 2566-2567 คาดว่ามูลค่าการส่งออกจะอยู่ที่ 1.13 และ 1.06 แสนล้านบาท ลดลง 13.0%YoY และ 6.0%YoY ตามลำดับ เป็นผลจากทั้งราคาส่งออกที่ลดลงและปริมาณส่งออกที่ขยายตัวในอัตราที่ลดลง โดยคาดว่าราคาส่งออกจะลดลง 15.0% และ 8.0% เนื่องจากผลผลิตทางการเกษตรที่เพิ่มขึ้นมากกว่าความต้องการใช้ และราคาน้ำมันโลกที่ปรับลดลง ขณะที่ปริมาณส่งออกจะอยู่ที่ 2.28 ล้านตัน และ 2.32 ล้านตัน หรือขยายตัวเพียง 2.0%YoY และ 2.0%YoY ตามลำดับ เนื่องจากความต้องการใช้วัตถุดิบในอุตสาหกรรมยานยนต์ในจีนอาจชะลอตัวตามภาวะเศรษฐกิจจีนที่ฟื้นตัวอย่างจำกัด
- ปี 2566-2567 คาดว่ามูลค่าส่งออกน้ำยางข้นจะอยู่ที่ 4.42 และ 4.33 หมื่นล้านบาท หรือหดตัว 7.0%YoY และ 2.0%YoY ตามลำดับ ซึ่งมีปัจจัยกดดันจากราคาส่งออกที่ลดลง 15.0% และ 8.0% แม้ปริมาณส่งออกจะกลับมาขยายตัวได้ 8.0%YoY และ 6.0%YoY ตามลำดับ จากปัญหาอุปทานส่วนเกินถูงมือยางโลกที่บรรเทาลง นอกจากนี้ยังมีปัจจัยสนับสนุนจากความต้องการใช้เพื่อเป็นวัตถุดิบในการผลิตยางทางการแพทย์และเภสัชกรรม เช่น ก่ออย่างและสายสวนทางการแพทย์ที่ยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากได้รับปัจจัยบวกจากการเติบโตของอุตสาหกรรมทางการแพทย์ทั่วโลก

ผลไม้สด แช่เย็น แช่แข็ง

- ในปี 2566-2567 คาดว่ามูลค่าการส่งออกผลไม้สดแช่เย็นแช่แข็งของไทยจะอยู่ที่ 2.1 และ 2.4 แสนล้านบาท หรือขยายตัว 10.7%YoY และ 11.8%YoY ตามลำดับ โดยเฉพาะตลาดจีนยังมีแนวโน้มขยายตัวต่อเนื่อง ปัจจัยสนับสนุนหลักมาจากการผ่อนคลายมาตรการตรวจสอบสินค้าและป้องกันเชื้อ COVID-19 (Zero-COVID) ของจีนที่เร็วกว่าคาด ทำให้ระยะเวลาในการขนส่งทั้งทางบกและทางน้ำกลับเข้าสู่ภาวะปกติ อีกทั้งการส่งออกจะได้รับประโยชน์จากการขนส่งผ่านรถไฟความเร็วสูงจีน-สปป.ลาว ภายหลังจีนเปิดด่านนำเข้าผักและผลไม้ ณ ด่านรถไฟโมฮาน ซึ่งจะช่วยเพิ่มทางเลือกในการขนส่งทางรางที่สามารถลดต้นทุนและระยะเวลาในการขนส่ง รวมทั้งยังช่วยขยายฐานตลาดส่งออกผักและผลไม้ของไทยไปจีนและประเทศในกลุ่มยุโรปผ่านเส้นทางรถไฟจีน-ยุโรป
- อย่างไรก็ดี การส่งออกผลไม้สดแช่เย็นแช่แข็งของไทยไปจีนยังมีความไม่แน่นอน หลังทางการจีนผ่อนคลายมาตรการ Zero-COVID ซึ่งอาจส่งผลให้การระบาดของ COVID-19 ในจีนรุนแรงมากขึ้นจนนำไปสู่การเพิ่มความเข้มงวดในการตรวจสอบสินค้าตามด่านนำเข้าอีกครั้ง อีกทั้งยังมีความท้าทายจากคู่แข่ง ทั้งมาเลเซีย เวียดนาม และฟิลิปปินส์ รวมถึงผลผลิตทุเรียนของจีนที่จะออกสู่ตลาดมากขึ้นจะเป็นปัจจัยบั่นทอนต่อการเติบโตของการส่งออกทุเรียนไทยตั้งแต่ปี 2567

มัน สำปะหลัง

- ในปี 2566-2567 ปริมาณส่งออกมันเส้นและมันอัดเม็ดของไทยจะอยู่ที่ 5.8 ล้านตัน และ 6.1 ล้านตัน ขยายตัว 4% ต่อปี เช่นเดียวกับปริมาณส่งออกแป้งมันสำปะหลังจะอยู่ที่ 5.2 และ 5.5 ล้านตัน ตามลำดับ ขยายตัว 4% ต่อปี เนื่องจากสต็อกข้าวโพดจีน (สินค้าทดแทน) มีทิศทางลดลง ทำให้ราคาข้าวโพดจีนแพงกว่าราคาส่งออกมันสำปะหลังของไทยค่อนข้างมาก ส่งผลให้ผู้ผลิตจีนมีความต้องการนำเข้าผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังจากไทยเพื่อใช้ในอุตสาหกรรมต่อเนื่องเพิ่มขึ้น ทั้งในอุตสาหกรรมอาหาร รวมทั้งอุตสาหกรรมแอลกอฮอล์ ทั้งที่ใช้ในเชื้อเพลิงและเครื่องดื่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งแอลกอฮอล์ทางการแพทย์ ที่มีความต้องการเพิ่มสูงขึ้น เพื่อรับมือกับการระบาดของ COVID-19 ที่อาจรุนแรงขึ้น หลังการเปิดประเทศ แต่ผู้ประกอบการยังต้องจับตาปัจจัยกดดันการส่งออกจากเศรษฐกิจจีนที่ฟื้นตัวอย่างจำกัด
- ในปี 2566-2567 ราคาเฉลี่ยมันเส้นและแป้งมันทั้งในประเทศและราคาส่งออกจะลดลงจากปี 2565 แต่ยังอยู่ในระดับสูง ตามทิศทางราคาข้าวโพดตลาดโลก อีกทั้งผลผลิตหัวมันสำปะหลังจะเพิ่มขึ้นเป็น 33.4 ล้านตัน และ 34.0 ล้านตัน หลังราคาหัวมันสด ในปี 2566 ยังจูงใจให้เกษตรกรขยายพื้นที่เพาะปลูก โดยราคาเฉลี่ยมันเส้นในประเทศและราคาส่งออกจะอยู่ที่ 7.3-8.0 บาท/กก. และ 240-250 เหรียญสหรัฐ/ตัน ตามลำดับ ขณะที่ราคาเฉลี่ยแป้งมันในประเทศและราคาส่งออกจะอยู่ที่ 14.4-14.9 บาท/กก. และ 440-480 เหรียญสหรัฐ/ตัน ตามลำดับ

ไก่สด แช่เย็น แช่แข็ง และ แปรรูป

- ในปี 2566-2567 คาดว่าปริมาณส่งออกไก่สดแช่เย็นแช่แข็งและแปรรูปจะอยู่ที่ 1.01 และ 1.04 ล้านตัน หรือขยายตัว 3.1%YoY และ 3.0%YoY ตามลำดับ เนื่องจากการส่งออกไปยังสหภาพยุโรปยังขยายตัวเพราะได้อานิสงส์จากสงครามระหว่างรัสเซีย-ยูเครน ที่มีแนวโน้มยืดเยื้อ ส่งผลกระทบต่อการผลิตและส่งออกไก่จากยูเครนเข้าสู่ตลาดสหภาพยุโรปซึ่งมีส่วนการนำเข้าไก่จากยูเครนกว่า 20% ของปริมาณนำเข้าทั้งหมด เช่นเดียวกับการส่งออกไก่แปรรูปของไทยไปญี่ปุ่น ที่มีทิศทางฟื้นตัวขึ้น สำหรับการส่งออกไก่สดแช่เย็นแช่แข็งจะยังได้รับผลดีจากการระบาดของโรคไข้หวัดนกในจีน อีกทั้งยังได้รับผลดีจากการระบาดของโรคคอหิวด์แอฟริกาในสุกร (ASF) ในจีนและเวียดนาม ทำให้มีการนำเข้าไก่เนื้อเพื่อทดแทนสุกรมากขึ้น เช่นเดียวกับการผ่อนคลายความเข้มงวดของมาตรการ Zero-COVID ทำให้ธุรกิจร้านอาหารกลับมาเปิดได้ตามปกติ ส่งผลดีต่อความต้องการนำเข้าไก่ของจีนจะค่อยๆ ฟื้นตัว นอกจากนี้ ไก่สดแช่เย็นแช่แข็งของไทยยังมีโอกาสในการขยายการส่งออกไปยังซาอุดีอาระเบีย เนื่องจากซาอุดีอาระเบีย เป็นประเทศผู้นำเข้าไก่รายใหญ่อันดับ 6 ของโลก ประกอบกับภาครัฐของไทยมีการส่งเสริมการส่งออกสินค้าไก่ ซึ่งเป็นไก่ฮาลาล ไปยังซาอุดีอาระเบีย เพิ่มขึ้น หลังจากการยกระดับความสัมพันธ์ทางการทูตทั้ง 2 ประเทศ

Implication:

Krungthai COMPASS มองว่า แม้ภาพรวมการส่งออกสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรในปี 2566 จะขยายตัวได้ แต่ยังมีปัจจัยที่ต้องติดตามอย่างใกล้ชิด ดังนี้

- **ภาวะเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัว** จะส่งผลกระทบต่อทำให้ภาพรวมการส่งออกสินค้าขยายตัวในอัตราชะลอจากปี 2565 อย่างไรก็ตาม ยังมีโอกาสสำหรับผู้ประกอบการสินค้าเกษตรในการขยายตลาดรองที่มีศักยภาพ เช่น กลุ่มประเทศตะวันออกกลางที่ยังมีกำลังซื้อจากราคาน้ำมันที่ทรงตัวอยู่ในระดับสูง อาทิ การส่งออกข้าวไปยังตลาดอิรัก การส่งออกสินค้าเกษตรแปรรูปและอาหารสัตว์ไปยังตลาดซาอุดีอาระเบีย เป็นต้น
- **เศรษฐกิจจีนที่ฟื้นตัวอย่างจำกัด** อาจทำให้กำลังซื้อของผู้บริโภคจีนยังไม่สามารถฟื้นตัวได้เต็มที่นัก กระทบต่อการส่งออกสินค้าเกษตรไทยซึ่งส่วนใหญ่พึ่งพาตลาดจีนเป็นหลัก เช่น มันสำปะหลัง และยางพารา นอกจากนี้ แม้ว่าล่าสุดจะมีการยกเลิกนโยบายมาตรการ Zero-COVID แต่ผู้ประกอบการส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารของไทยยังคงต้องให้ความสำคัญกับความปลอดภัยและคุณภาพสินค้าให้ได้ตามมาตรฐานที่คู่ค้ากำหนด ซึ่งทำให้ผู้ประกอบการมีภาระต้นทุนการบริหารจัดการที่เพิ่มขึ้น
- **ต้นทุนดอกเบี้ยและต้นทุนค่าจ้างแรงงานที่ปรับตัวเพิ่มขึ้น กดดันอัตรากำไรของผู้ประกอบการสินค้าเกษตรและอาหาร** โดยเฉพาะรายกลางและรายย่อย ที่มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการต้นทุนต่ำกว่ารายใหญ่ และเป็นกลุ่มที่เข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ยากอยู่แล้ว
- **ค่าเงินบาทที่แข็งค่าขึ้นอย่างรวดเร็วส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของผู้ส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารไทย** โดยเฉพาะสินค้าในกลุ่มสินค้าโภคภัณฑ์ เช่น ข้าว มันสำปะหลัง ที่มีการแข่งขันด้านราคารุนแรงอยู่แล้ว
- **มาตรการด้านสิ่งแวดล้อมที่เข้มงวดของประเทศคู่ค้า** เช่น มาตรการ Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM) ที่จะประกาศใช้ในเดือนตุลาคมปี 2566 ซึ่งแม้ในระยะแรกจะมีอุตสาหกรรมเป้าหมาย ได้แก่ เหล็กและเหล็กกล้า ซีเมนต์ กระแสไฟฟ้า ปุ๋ย และอลูมิเนียม แต่ในอนาคตก็อาจขยายมาตรการให้ครอบคลุมสินค้าในกลุ่มเกษตรและอาหารได้ นอกจากนี้ สหภาพยุโรปได้ออกกฎหมายห้ามนำเข้าผลิตภัณฑ์หลายชนิดที่ทำให้เกิดการตัดไม้ทำลายป่า ซึ่งรวมถึงปาล์มน้ำมัน โคกระบือ ตัวเหลือง กาแฟ โกโก้ ไม้ซุง และยางพารา และจะมีผลบังคับใช้อย่างเป็นทางการประมาณเดือนมิถุนายน 2566 ทำให้ภาคเกษตรที่ถือเป็นภาคที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูงรองจากภาคพลังงานต้องเผชิญความท้าทายจากประเทศคู่ค้าอย่าง EU และสหรัฐฯ ที่ให้ความสำคัญกับการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก รวมทั้งการดำเนินธุรกิจที่ตอบโจทย์ด้าน Sustainability